

के तपाईंको घर पा
नीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing
ले गर्ने छ । १००% ग्राहकीका साथ
समस्याको समाधान ।

सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कर्सन
रानीपौल, पोखरा-१७ (राडियो पार्टी व्होलेस को निवास)
०६९-५७८०८८, ८८५६०२३३३, ८८४६९४८७३

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

रु. १०० मा
कलर मिजिटिंग कार्ड
साथै
तुरन्त व्यालेन्डर प्रस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६९-५७०६५९, ८८५६००५५५५५५

वर्ष २४

अद्यक्ष १५७

श्रेणी क्षेत्रीय 'क'

२०८० असार ५ गते मंगलबार

२० Jun 2023

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५।-

समाजवाद स्थापना गर्ने लक्ष्यसहित समाजवादी मोर्चा घोषणा

यस वर्षको रोपाई महोत्सव काहुँखोला कसेरीमा हुने

रासस

काठमाडौं, ४ असार

संविधान प्रदत समाजवाद स्थापना गर्ने लक्ष्यका साथ विभिन्न चार राजनीतिक दलले आज समाजवादी मोर्चा नेपालको घोषणा गरेको छन् । राष्ट्रियसभा गृहमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी नेकपा (माओवादी केन्द्र), नेकपा (एकीकृत समाजवादी), जनता समाजवादी पार्टी नेपाल र नेत्रिक्रम चन्द नेतृत्वको नेपाल कम्पनीट पार्टीका शीर्ष नेताले अवधारणापत्रमा हस्ताक्षर गर्दै मोर्चा घोषणा गरिएको हो ।

अवधारणापत्रमा प्रधानमन्त्री एवं नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पृष्ठकमल दाहाल 'प्रचण्ड', नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल, जनता समाजवादी पार्टी नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव र नेकपाका महासचिव नन्दिनी चन्दले हस्ताक्षर गर्नुभएको छ ।

नेपाली मौलिकतासहितको समाजवाद स्थापना गर्ने र नेपालको संविधानको रक्षा, कार्यान्वयन र विकास गर्ने, विभेदहित समाज स्थापना गर्ने लक्ष्यसहित मोर्चा गठन गरिएको जसपाका नेता राजेन्द्र

श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको रक्षा र सुदृढीकरण गर्दै नेपाली समाजवादको बाटो तय गर्ने, वर्ताय तथा क्षेत्रीय विभेदको अन्त्य गर्ने, मानव विकास सूचकांकमा पछाडि परेका मधेस, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशलाई प्रमुख प्राथमिकता राख्ने, जनताको नागरिक तथा अधिकारको संरक्षण, वित्तीय एकाधिकार तथा दलाल पूँजीवादी अर्थव्यवस्थाको विकल्पमा समाजवादी अर्थतन्त्रको आधार तयार पार्ने मोर्चाको उद्देश्य रहेको छ । यस्तै, आन्तरिक र बाह्य लगानीमैत्री बातावरण निर्माण गरी देशलाई औद्योगिकीकरण

वाणिज्य, पर्यटन, सूचना (प्रिविधि, भौतिक पूर्वाधार, यातायातलगायत क्षेत्रलाई आर्थिक सम्बद्धिको संवाहकका रूपमा विकास गर्ने योजना तय गरेको छ ।

शिक्षा, स्वास्थ्यजस्ता सामाजिक क्षेत्रहरूको रूपान्तरणका लागि राज्यले प्राथमिकता दिने उद्देश्य राखेको मोर्चाले सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा र आवासमा पहुँचको प्रत्याभिति गराउने एवं शिक्षालाई जनताको पहुँचभित्र राख्न सामादायिक शिक्षा प्रभावकारी बनाउँदै प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउने भएको छ । जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय प्रदूषण र प्राकृतिक विपत्का कारण उत्पन्न नकारात्मक असरलाई नियन्त्रण गर्ने, जैविक विविधता र पर्यावरणको संरक्षण गर्ने मोर्चाको योजना छ ।

त्यस्तै, गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि सार्वजनिक प्रशासन चुस्त दुरुस्त बनाउने, अनुगमन र मूल्याङ्कनको परिपार्टी स्थापित गर्ने, योजना तर्जुमा गर्ने, शासकीय सुधार गर्ने तथा बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ►►

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ४ असार

यस वर्ष हुने असारे रोपाई महोत्सव पोखरा १३ स्थित काहुँखोला कसेरीमा हुने भएको छ । पोखरा पर्यटन परिषदको आयोजनामा राष्ट्रिय धान दिवसको अवसर (असार १५ गते) १८ औं संस्करणको उक्त महोत्सव हुने भएको आइतबार पोखरामा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी गराइएको हो ।

बेमौसममा पनि पोखरामा पर्यटकलाई आकर्षण गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यताका साथ उक्त महोत्सवलाई निरन्तरता दिई आएको पोखरा पर्यटन परिषदका अध्यक्ष पोमनारायण श्रेष्ठले बताए । पोखरा महानगरपालिका र नेपाल पर्यटन बोर्डको प्रबद्धनमा हुने उक्त महोत्सवमा लाग्यतका करिब १५ देशका पर्यटकहरू सहभागी हुने भएको परिषदले जानाएको छ ।

पोखरा १३ का वडा अध्यक्ष किरण बरालले पोखरामा खेतीयोग्य जमिन प्लाटिटर घर तथा भवनहरू बन्दै गएको अवस्थामा यस महोत्सवले धानखेतीलाई बचाउन मद्दत पुगे विश्वास व्यक्त गरे । उक्त महोत्सवले पर्यटन प्रबद्धन गर्न मद्दत पुगे दावी गर्दै अध्यक्ष बरालले स्थानिय कृषि उत्पादनका केही स्टलहरू प्रदेशनीको रूपमा राख्ने बिषयमा गृहकार्य भएको बताए । उक्त महोत्सवमा असारे रोपाई गीत प्रतियोगिता, रस्ताकारी चलन, स्वदेशी तथा विदेशीहरूको रितीरिवाज, कला संस्कृति विदेशी हिले दौड प्रतियोगिता त्यसै

गरी रस्साकसी, माछा छोपे लाग्यतका विभिन्न कार्यक्रमहरू हुने भएको अध्यक्ष श्रेष्ठले जानाए ।

पोखरा १३ का वडा अध्यक्ष किरण बरालले पोखरामा खेतीयोग्य जमिन प्लाटिटर घर तथा भवनहरू बन्दै गएको अवस्थामा यस महोत्सवले धानखेतीलाई बचाउन मद्दत पुगे विश्वास व्यक्त गरे । उक्त महोत्सवले पर्यटन प्रबद्धन गर्न मद्दत पुगे दावी गर्दै अध्यक्ष बरालले स्थानिय कृषि उत्पादनका केही स्टलहरू प्रदेशनीको रूपमा राख्ने बिषयमा गृहकार्य भएको बताए । उक्त महोत्सवमा असारे रोपाई गीत प्रतियोगिता, रस्ताकारी चलन, स्वदेशी तथा विदेशीहरूको रितीरिवाज, कला संस्कृति विदेशी हिले दौड प्रतियोगिता त्यसै

पोखरामा फाइभजी सेवा विस्तार गर्दै टेलिकम

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ४ जेठ

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष पवनकुमार प्रजापतिले नेपाल टेलिकमले जुन्यस्तर र सेवामा आफूलाई अब्बल प्रमाणित गर्नुपर्ने बताएको छन् ।

'सरकारी सेवा गुणस्तरी हुँदैन भने भ्रम चिन्तिएर्पन यहाँहस्को दायित्व हो, 'उन्ते भने, 'राज्यप्रतिको दायित्व टेलिकमले भुल्नुहुँदैन, अन्य कम्पनीसँगको प्रतिस्पर्धामा खरो उत्तुपुर्छ । अध्यक्ष प्रजापतिले नेपाल टेलिकमले प्रदान गर्ने सेवाबारे जानकारी दिन प्रादेशिक कार्यालय पोखराको आयोजना तथा पोखरा उद्योग वाणिज्य संघको सहकार्यमा सोमबार पोखरामा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको रुपमा बोल्दै थिए ।

सोही कार्यक्रममा बोल्दै नेपाल टेलिकम प्रादेशिक कार्यालय पोखराको निर्देशक इन्डल यादवले टेलिकमले आम्दानीभन्दा पनि संचारमार्फत देशलाई जोड्ने काम गरिरहेको जिकिर गरेको छ । उन्ते नेपाल टेलिकमले सेवाको गुणस्तर वृद्धिलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको बताउँदै पर्छिलो समयमा जनतालाई सजिलो हुने गरी विभिन्न खाते सुविधाहरू थपिएको पनि बताए । उन्ते भने, 'पोखरामा टेलिकमले फाइभजी सेवाको परीक्षण गरिरहेको छ, काठमाडौंपछि सेवा विस्तारको लागि पोखरालाई प्राथमिकतामा राखिए ।' अीहाते पोखराको महेन्द्रपुल क्षेत्रमा फाइभजी सेवा परीक्षणमा रहेको उन्ते जानकारी दिए । टेलिकमले गुणस्तरीय

सेवाका सम्पादन गरेका विभिन्न

UPGRADE
TO NEPAL'S LARGEST SELLING 2-WHEELER BRAND

यहि २०८० असार ३ देखि ८ गते सम्म

EASY FINANCING @ ०% INTEREST*

कुनैपनि मोटरसाइकलको प्रचलित बजार
VALUATION भन्दा रु. ८,०००* थप

FLAT CASH DISCOUNT
रु. ८,०००*

FREE ACCESSORIES*

HFL
HULAS FIN SERVE LTD.

5 YEAR WARRANTY

YEARS OF LEADERSHIP

ICHHASHAKTI AUTOMOBILES PVT.LTD.
Nayabajar, Pokhara, ०६१-५७२३१५, ९८२५१६५१२३/९८२५१६५०८९

आईटीएफ तेवान्दो प्रतियोगितामा प्रदेशमा स्थाइजा र जिल्लामा सैनिक दोजाड च्याम्पियन

पोखरापत्र संचादनाता
पोखरा, ४ असार

पोखरा रंगशालामा सम्पन्न भएको तेस्रो प्रदेश स्तरिय तथा पहिलो कास्की जिल्ला स्तरिय आईटीएफ तेवान्दो प्रतियोगितामा स्थाइजा र सैनिक आईटीएफ दोजाड च्याम्पियन बनेको छ।

प्रदेश स्तरिय प्रतिस्पर्धामा स्थाइजाले १० स्वर्ण, ४ रजत र ४ काश्य गरि १८ पदकसहित च्याम्पियन बनेको हो। त्यसैगरि १३ पदक सहित बागलुड दोस्रो बनेको छ। बागलुडले ६ स्वर्ण, ३ रजत र ४ काश्य प्राप्त गरेको छ। त्यसैगरि १९ पदक सहित नवलपुर तेस्रो बनेको छ। नवलपुरले ५ स्वर्ण, ८ रजत र ६ काश्य हात पारेको हो। त्यसैगरि प्रदेश उत्कृष्ट पुरुष खेलाडीमा स्थाइजाका मनिष रेशीमगर घोषित भएका छन्। उनले स्पाईरिड र प्याट्रन दुबै प्रतिस्पर्धामा स्वर्ण हात पारि उत्कृष्ट घोषित भएका हुन्। महिला तर्फ तनहुँका

मोनिका कुवार उत्कृष्ट खेलाडी घोषित भएका छन्। उनले एक स्वर्ण र एक काश्य गरि उत्कृष्ट महिला खेलाडी घोषित भएका छन्। त्यसै गरि पहिलो कास्की जिल्ला स्तरिय प्रतियोगिता तर्फ सैनिक आईटीएफ तेवान्दो दोजाड च्याम्पियन बनेको छ। सैनिक आईटीएफ तेवान्दो दोजाडका जेनिशा गुरुड उत्कृष्ट खेलाडी घोषित भएका छन्। पुरुष उत्कृष्ट खेलाडीमा बाराही आईटीएफ दोजाडका सन्देश खत्री घोषित भए। प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीको आयोजना तथा गण्डकी प्रदेश आईटीएफ तेवान्दो संघको सहआयोजनामा उक्त प्रतियोगिता शनिवार र

आईतबार गरि दुई दिन सञ्चालन गरिएको थियो। प्रतियोगितामा ७ जिल्ला कास्की, बागलुड, पर्वत, म्याव्यादी, नवलपुर, स्याइजा र तनहुँका महिला तथा पुरुष खेलाडी करिब ३ सय भन्दावधी खेलाडीहरूको सहभागिता रहेको थियो। प्रतियोगितामा २८ स्वर्ण, २८ रजत र ३२ काश्यपदकका लागि प्रतिस्पर्धा भएको नेपाल आईटीएफ तेवान्दो संघ गण्डकीका अध्यक्ष घम बहादुर थापाले बताए। गण्डकी उपाध्यक्ष तथा रेफि अफिसियल संयोजक आकाशचन्द्र थर्तीमगरका अनुसार प्रतियोगितामा एकल काता स्पाइरिड, तथा एकल प्याट्रनमा प्रतिस्पर्धा भएको थियो भने स्पाइरिडले ४५ देखि ८५ केजी तौल सम्म महिलातर्फ ४० देखि ७० केजी सम्म प्रतिस्पर्धा भएको थियो। त्यसै गरि एकल प्याटन्टर्फ ग्रिन बेल्ट देखि ब्ल्याक बेल्ट तेस्रो डान सम्मका खेलाडीहरू प्रतिस्पर्धामा उत्त्रिएका थिए। प्रतियोगिताको उद्घाटन शनिवार साधिय सरकारका यूवा तथा खेलकुद मन्त्री दिग्बहादुर लिम्खुले गरेका थिए।

नेपालमा खेलकुदको बिकास, विस्तार, संरक्षण गर्नुका साथै प्रतिभावान खेलाडीहरूको पहचान तथा प्रोत्साहन गर्ने, खेलाडीहरूमा स्तरियताको थप अभिवृद्धी गर्नेका लागि यी र यस्ता प्रतियोगिताहरूमे महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अध्यक्ष थापाले विश्वास व्यक्त गरे।

पोखरापत्र संचादनाता
पोखरा, ४ असार

गण्डकी प्रदेशमा आगामी आर्थिक वर्षमा थप तीन सय किलोमिटर सडक कालोपत्रे हुने भएको छ।

गण्डकी प्रदेश सरकारको आव २०८०/८१ को बजेटमा प्रदेश गौरवका सडक आयोजना, एक निर्वाचन क्षेत्र-एक कृषि सडक, रणनीतिक महत्वका सडक, स्थानीय तहको प्रशासनिक केन्द्र जोड्ने सडकको निर्माण तथा स्तरोन्नति कार्यालाई निरन्तरता दिइएको छ। सडक पूर्वाधार निर्माणका लागि रु ११ अर्ब १६ करोड विनियोजन गरिएको मन्त्री आलेले बताउनुभयो।

प्रदेशको प्राथमिकतामा रहेका उत्तर-दक्षिण द्रुतमार्ग अन्तर्गतको भिमाद-देढगाउँ-भचलाबास-चोरमारा-दुम्कस्वास-

त्रिवेणीखण्ड आयोजनालाई विशेष प्राथमिकता दिई बजेट विनियोजन गरिएको उहाँले बताउनुभयो। प्रदेश गौरवको आयोजनाको रुपमा रहेको शालिग्राम करिडोरको बाँकी खण्डको स्तरोन्नति र रणनीतिक महत्वको सडक बुद्धिसंह मार्ग निर्माण कार्यालाई तीव्रताका साथ आगाडि बढाउने सरकारको योजना छ। त्यसको कार्यान्वयनका लागि रु १९ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ। यसबाट राष्ट्रिय राजमार्गसँग वैकल्पिक राजमार्गको आवद्धता विस्तार भई सडक पूर्वाधारको उपयोगमा जनताको पहुँच अधिवृद्धि हुने सरकारले विश्वास लिएको छ।

संघीय समाजावादी प्रणालीलाई समृद्ध गर्ने भएको छ। देशको स्वाधीनता, सार्वभौमसत्ता र राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्ने एवं जनताको क्षेत्रमा रहेका समूह भेदभावहरूको अन्त्य गरी राष्ट्रिय एकता प्रवर्द्धन गर्ने, प्रातिशीलका कला, साहित्य र सिद्धान्तलाई आधार माती स्वतन्त्र, असंलग्न र सन्तुलित परसाधू नीति अवलम्बन गर्नेछ। विगतका विभिन्न कालखण्डमा भएका आन्दोलनहरूका कारण विभिन्न दलका नेता र कार्यकर्ताहरूमाथि लगाइएका मुदाहरूको खोरेजी र राजबन्दी रिहाइका लागि आवश्यक कानुनी र राजनीतिक पहल गर्ने र विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँग भएका सहमति र सम्झौताहरू कार्यान्वयन गर्ने भएको छ। समाजको विविधतायुक्त गर्ने लक्ष्य राखेको छ।

समाजवाद...

देशमा देखापरेको अनियमितता, प्रशासनिक दिलासुरी, भ्रष्टाचार, कमिसनतन्त्रजस्ता अपाराध र विकृतिलाई नियन्त्रण गरी जनतालाई सदाचार र सुरासनको प्रत्याहूर्त गराउने भएको छ। संघीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीयतहको सरकारहरू बीचको क्षेत्राधिकारलाई स्पष्ट पार्ने, देशको राजस्व तथा स्रोत साधनहरू सन्तुलित र न्यायोचित रूपमा बाँडफाँट गर्ने र राज्यका तर्फबाट प्रदान गरिने सेवासुविधाहरू जनतामा पुन्याउन प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई सक्षम बनाउदै

नेपालमा खेलकुदको बिकास, विस्तार, संरक्षण गर्नुका साथै प्रतिभावान खेलाडीहरूको पहचान तथा प्रोत्साहन गर्ने, खेलाडीहरूमा स्तरियताको थप अभिवृद्धी गर्नेका लागि यी र यस्ता प्रतियोगिताहरूमे महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अध्यक्ष थापाले विश्वास व्यक्त गरे।

अन्तर विद्यालय क्रिकेटमा छात्रतर्फ त्रिभुवन र छात्रातर्फ बाराहीलाई उपाधि

पोखरापत्र संचादनाता

पोखरा, ४ असार

पोखरा क्रिकेट एकेडेमिको आयोजना तथा युकेको मेरेलिबोन क्रिकेट फाउण्डेशन र किडासाको सहयोगमा पोखरामा ब्रिकिड बाउप्रिड्ज कास्की जिल्ला स्तरिय अन्तर सामुदायिक विद्यालय स्तरिय टी-२० क्रिकेट प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ। प्रतियोगितामा छात्रतर्फ त्रिभुवन मावि तथा छात्रातर्फ बाराही मावि विजयी थाए।

पोखरा रंगशालामा छात्रतर्फ सोमबार भएको फाइलन खेलमा त्रिभुवनले जनप्रिय माविलाई ८ विकेटले पराजित गर्दै उपाधी जितेको हो। पहिला व्याटिङ गरेको जनप्रियले १०.३ ओभरमा सम्पूर्ण विकेट गुमाएर ३२ रन बनाए। छात्रातर्फ बाराहीले सिद्ध माविलाई २ विकेटले पराजित गर्दै प्रथम स्थान

प्राप्त गर्न्यो। पहिला व्याटिङ गरेको सिद्धले १५ ओभरमा ४ विकेट गुमाएर ७९ रन बनायो। सिद्धका रचना चौधरीले २० तथा लगाइएका मुदाहरूको खोरेजी र राजबन्दी रिहाइका लागि आवश्यक कानुनी र राजनीतिक पहल गर्ने र विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँग भएका सहमति र सम्झौताहरू कामला बुढाले

प्राप्त गर्न्यो। पहिला व्याटिङ गरेको सिद्धले १५ ओभरमा ४ विकेट गुमाएर ७९ रन बनायो। सिद्धका रचना चौधरीले २० तथा लगाइएका मुदाहरूको खोरेजी र राजबन्दी रिहाइका लागि आवश्यक कानुनी र राजनीतिक पहल गर्ने र विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँग भएका सहमति र सम्झौताहरू कामला बुढाले

जितका लागि ८० रनको लक्ष्य सहित मैदान उत्रिएको बाराहीले ११.३ ओभरमा ८ विकेटले क्षतिमा जित हाँसिल गर्न्यो। बाराहीले सिद्ध माविलाई २ विकेटले पराजित गर्दै प्रथम स्थान

गरिन्दै। जितका लागि ८० रनको लक्ष्य सहित मैदान उत्रिएको बाराहीले ११.३ ओभरमा ८ विकेटले क्षतिमा जित हाँसिल गर्न्यो। बाराहीका कमला बुढाले

प्यारालाइसिसका विरामीको उपचार

विगत ८८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छूटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका विरामीहरूको सफल उपचार भइरहेको जालकारी गराउँदैछ।

प्रेरणाले हालेर प्यारालाइसिस भएका विरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू :

» शरीरको एक हर तचले।
» मुख बाझो भएको।
» खाला खान, बोल, पिसाव गर्न गाहो भएको।
» हिँझ लासम्ब, खुटा हात लूलो भएको।

सर्वांक : स्पार्क वि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.

पोखरा-८ ल्यूरोड, सभामूह्योको

फोन नं. ०६९-४३२२८२, ८८५६०६६७५५५, ८८५६६४९५३८०

सुक्तिसूधा
एक क्षणको पाप कैयौं वर्षको कष्ट बन्छ ।
- कालीदास

सम्पादकीय**फेवाताल जोगाउन आदेश**

सर्वोच्च अदालतले फेवातालसहित पोखराका तालहरूको मापदण्ड घटाउने पोखरा महानगरपालिकाको निर्णय खारेज गरिएको छ । सर्वोच्चका न्यायाधीशद्वय कुमार रेम्पी र हरिप्रसाद फुर्याँलको संयुक्त इजलासले फेवातालसहित पोखराका नौवटा तालहरूको मापदण्ड घटाउने निर्णय बढ़ाउने थिए । स्थानीय सकारात्मक अब पोखराका तालहरू जोगाउन बाध्य बनाएको छ । पोखरा महानगरको २०७८ चैत १६ गते बसेको ५५ औं कार्यपालिका बैठकले तालहरूको मापदण्ड घटाउने निर्णय गरेको थिए । तत्कालीन मेयर मानवहारुर जिसी नेतृत्वको कार्यपालिकाले फेवातालको मापदण्ड ६५ मिटरबाट घटाएर ३० मिटर कायम गरेको थिए । जुन सर्वोच्च अदालतले गरेको आदेशको विपरीत थिए ।

यस्तै, रूपा र बेगानास तालको मापदण्ड ५५/५५ मिटर, खास्टे, दिपाड, मैदी, न्युरी, गुंडे र कमलपोखरीको मापदण्ड २०/२० मिटर कायम गर्ने निर्णय कार्यपालिकाले गरेको थिए । फेवातालको जस्तै अन्य तालको मापदण्ड तोकदा पनि कार्यपालिकाले मापदण्ड घटाएको थिए । फेवातालको मापदण्ड २०३० मिटर १५ गते तत्काल पोखरा नगर योजना सकारात्मक स्वीकृत गरेर लागू गरेको थिए । उक्त मापदण्डमा फेवातालको किनारादेखि दुई सय फिटसम्म कुनै संरचना निर्माण गर्न नपाउने उल्लेख छ । त्यसपछि जिल्ला विकास समिति कास्कीले जिल्ला परिषदमार्फत निर्णय गर्दै फेवातालको मापदण्ड ६५ मिटर कायम गर्ने निर्णय गरेको थिए । मापदण्ड घटाउने निर्णयविरुद्ध अधिकर्ता खोगेन्द्र सुवेदी, सरोजनाथ प्याकुरेल, कृष्णाहरि खड्का र दीपेन्द्रप्रसाद यिमिरेले २०७९ जेठ ११ गते सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर गरेको थिए । उक्त रिटको सुनुवाई गर्दै सर्वोच्चले माग दाबी आदेश दिएको छाकैसलाको पुर्ण पाठ आउन बाँकी रहेको हुँदा अहिले आफू अनुकूल ब्याख्या गरिन्छ । फेवातालसहित पोखराका तालहरूको मापदण्ड घटाउने निर्णय बदरसँग सर्वोच्च अदालतले अर्को पनि महत्वपूर्ण आदेश दिएको छ ।

फेवातालसहित पोखराका तालहरूलाई क्षेत्र संरक्षण गर्न र उक्त क्षेत्रमा बनेका भौतिक संरचना भत्काउन पनि आदेश आएको रिट निवेदको दाबी छ । फेवातालको जलाधार क्षेत्रमा कुनै कम्पनी, व्यवसाय वा संरचना नबनाउनु, बनाउन अनुमति दिएको भए बदर गर्नु र कुनै पनि व्यवसाय सञ्चालन गर्न नदिनु भन्ने आदेश दिएको छायो आदेश जलाधार क्षेत्र संरक्षणका लागि दबाव पनि हो । फेवातालको सिमसार क्षेत्र अतिक्रमण बढेको भन्दै अधिकर्ता सुवेदीको समूहले दिएको रिटको सुनुवाई गर्दै उक्त आदेश आएको छ । फेवातालको मापदण्ड मिचेर सञ्चालित होटल, रेस्टुरेन्ट लगायत व्यावसायिक संरचना बनाउन घेरेतु तथा साना उद्योग कार्यालय, कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय लगायत सरकारी निकायलाई विपक्षी बनाएर दायर गरिएको रिटको सुनुवाई गर्दै उक्त आदेश आएको छु ।

फेवातालको मापदण्ड घटाउने महानगर कार्यपालिका निर्णयविरुद्ध र मापदण्डभित्र व्यवसाय सञ्चालन गर्न अनुमति दिने निकायविरुद्ध परेको रिटको संयुक्त सुनुवाई भएर आदेश आएको अधिकर्ता सुवेदीको भनाइले मिलिजुली खांसे प्रवृत्ति रोक्छ । फेवातालको मापदण्ड सम्बन्धी रिटमा उनीहरूले संविधानका मौलिक हकअन्वर्गत स्वच्छ वातावरणको हक, धार्मिक स्थल संरक्षणको हक, संविधान र कानुन विपरीत फेवातालमार्फत गम्भीर र अपूर्णीय क्षति पुन्याएको भन्दै मौलिक हक संरक्षण गर्न उनीहरूले रिट निवेदनमार्फत सर्वोच्च अदालतमा माग राखेका थिए ।

रिट निवेदनमा फेवाताल संरक्षणका पक्षमा २०७५ वैशाख १६ गते अदालतले जारी गरेको परमादेश समेत उल्लेख छ । उक्त परमादेशमा तत्कालीन लामिछाने आयोगको प्रतिवेदनका आधारित चार किलामध्यभित्र तालको किनाराबाट ६५ मिटरसम्मको भूभागमा भवन लगायत ताल संरक्षणमा असर पर्ने भौतिक संरचना निर्माण गर्न नपाउने उल्लेख छ । उक्त आदेशमा ६ महिनाभित्र फेवातालको मापदण्डभित्र बनेका अनधिकृत ११ सयभन्दा बढी संरचना भत्काउन आदेश आएको थिए । यस्तै, फेवातालको जग्गा अवैध रूपमा दर्ता गरेर व्यक्तिको नाममा पुगेका भन्दै १ हजार ६ सय रोपनीभन्दा बढी जग्गा दर्ता खारेज गरी तालकै नाममा ल्याउन पनि अदालतले आदेश दिएको थिए । ६ महिनाभित्र गर्नु भनेको उक्त आदेश पाँच वर्ष वित्तिसमेत पनि कार्यान्वयन भएको छैन । यस्तै फेवाताल संरक्षण गुरुयोजना बनाएर कार्यान्वयन गर्न तीनै तहका सरकारलाई कार्यविभाजनसहित आदेश आए पनि अहिलेसम्म कुनै पनि तहका सरकारले सिन्को भाँचेका छैन । फेवाताल संरक्षणका पक्षमा सर्वोच्च अदालतले जारी गरेको परमादेश कार्यान्वयन नगरेको भन्दै प्रधानमन्त्री, गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री र पोखरा महानगरका मेर्यादिरुद्ध अपहेलना मुद्दा सर्वोच्चमा विचाराधीन छ ।

देशमा सही नेतृत्व दिने नेताको अभाव**शिव प्रसाद गौतम**

घर परिवार, सङ्घ संस्था, सरकारी कार्यालय, सरकार सबै सुचारा रूपले सञ्चालन गरेर चाहे अनुसारको उद्देश्य पूरा गर्न असल नेतृत्वको आवश्यकता पर्छ । घरको मूलीलाई मियो भनिन्छ । धानको परालको दाइ गर्न खलाक बीचमा बलियो गरी मोडिने लामो खम्बा धार वा परिवारको मूली, सङ्घ संस्थाको प्रमुख व्यक्तिलाई मियो भनिन्छ ।

परालको दाइ हाल्दा खलाको बीचमा दहो गरेर कट्टु, चिलाउने नभए बास आदिको मियो गाँडिन्छ । यी मियोपा दाइ हाल्दा गोरू बाँधिन्छ । गोरू धानएर दाइ हाल्दालाई भननाले धान चुटेर रहेका परालमा बाँकी धान गोरुलाई कुल्च्याएर भारिन्छ भन्ने पराललाई मादेर भारी बाध्न मिल्ने बनाएर परालका भारत बाँधिन्छ । मियो दरा भएन भन्ने गोरुले गलत बाटो लिन्छ र दाइ गर्ने कार्य असफल हुन्छ ।

मियोको अर्थ धेरै छन् । यसलाई मूली मुख्य प्रधान प्रमुख, घरको अनुसारको माउ थकाली पनि भनिन्छ । यहाँ थकाली भनाले मुस्ताड जिलालको थाक भन्ने ठाँमा बस्ने पुरुष व्यक्ति, घर, कुल वा गुठीको सबन्दना बूढो मुख्य व्यक्ति, मूली, नाइकेलाई थकाली भन्ने चलन छ ।

विशेष क्षमता भएका व्यक्तिहरूले यस्ता पदवी पाउँछन् । नेतृत्व लिन क्षमतावान् हुने पर्छ । कुनै दल वा जन समुदायको सामुहिक कल्याण गर्ने गरिने मार्ग प्रदर्शन, नेताको काम वा पद, अगुवाले गर्ने कार्य, कुनै नयाँ कुराको खोजमा वा नौलो सिद्धान्तको प्रतिपादनमा सबै भन्दा पहिले सफल हुने कार्य नेतृत्व हो । कुनै राजनीतिक दल वा जनसमुदायलाई असल बाटो अप्राप्ति नहोन्ने व्यक्ति, कुनै समाजमा नेतृत्व दिन सक्ने व्यक्ति, अगुवा नाइके, बाटो देखाउने, नायक मालिक, कुनै दल वा समुदायलाई असल बाटो देखाउने, नेतृत्व गर्ने

राजनीतिक दलको व्यक्ति नेता हो । नेता हुनलाई राजनीतिक चरित्र हुन अनिवार्य छ । जानी नजानी नेताको धाक जमाउने काम, आफ्नो सामर्थ्य विना पनि बढप्पन देखाउने प्रक्रिया नेता गिरी हो । अहिले नेपालमा यस्तैको बोलवाला छ । त्यसैले देश रोइहेको छ ।

नेपालमा धेरै राजनीतिक दलका नेता र कार्यकर्ताहरू थिए र छन् । नेपाली काँग्रेसमा विश्वेश्वरप्रसाद कोइलाला थिए । उनमा नेतृत्व गर्ने क्षमता थिए । उन्ते नेपाली काँग्रेसको समाजवादको सिद्धान्तप्रतिपादन गरे । अहिले नेपाली काँग्रेसमा विश्वेश्वरप्रसाद कोइलाला थिए । उनमा गणेशमान सिंह श्रेष्ठ, कृष्ण प्रसाद भट्टराई जस्ता नेता पनि भए । नाम पनि सुशील कोइलाला थिए । गिरिजाबाबु पनि नेतृत्व दिन सक्ने नेता थिए । जङ्गलमा रहेको माओवादीलाई अहिले सम्म

जीवन्त बनाएका छन् । दासदुङ्गाको हत्यापछि पनि उनी उत्तिकै जनप्रिय छन् । मनमोहन अधिकारी वामपन्थी राजनीतिका विचारधाराका भए पनि सदाचारी शान्त प्रकृतिका जनप्रिय नेता थिए । उलाई पनि बिरामी परेर उपचारका लागि विस्तरामा पल्टेका बेला खुराकाती राजनीति गर्ने हरूले राजनाम दिन लगाएका थिए । देश र जनताको हितको राजनीति गर्ने नेताहरूलाई खुराकाती राजनीति गर्ने हरूले सबै खेदो खिनिरहे अन्त्य गराए । अहिले देशमा देश र जनताको हितमा काम गर्ने नेतृत्वको अभाव । विना मियाको दाइ झाइहेछ । नागरिकता विधेयकमा लालमोहर र लगाइएन भएर गठबन्धन विचारधारालाई संसदीय अभ्यासमा प्रवेश गराए । मदन भण्डारीले आफ्नो पार्टीमा पनि प्रतिपादन गरेर खट्टरहरूले महाअभियोग, राजनामा जस्ता अनगर्न अडकल बाजी गरेर अशान्ति मच्चाएका छन् ।

बाढी पहिरोमा परी ६ को मृत्यु, ६ घाइते १९ बेपत्ता**रासस**

काठमाडौं, ४ असार

अविरल वर्षाको कारण जेठ ३१ गते देवेरिय देशका विभिन्न स्थानमा आएको बाढी एवं पहिरोमा परी ८ मंगलबार अपराह्नसम्म ६ जानको मृत्यु भएको छ ।

बाढी तथा पहिरोमा परी सञ्चुवासभामा एक, ताप्लेजुडमा १०, पाँच वर्षामा एक र नुवाकोटमा एक गरी जम्मा ६ जानको मृत्यु भएको छ । उक्त अवधिमा विपद्का घटानाबाट १० घरपरिवार विस्थापित भएका छन् । साथै बाढी पहिरोमा जोविमा रहेका विभिन्न जिलालाको विभिन्न घरपरिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्ने

